

TOETSINGSADVIES OVER
HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
STORTPLAATS REGIO ARNHEM

177-137
29 mei 1989

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Stortplaats regio Arnhem / [Commissie voor de
Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-054-0

SISO 614.62 UDC [504.064.2:628.472](492*6800)

Trefw. milieu-effectrapportering ; Arnhem /
vuilstortplaatsen ; Arnhem.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk

nr. MW89.6176-MW2118
onderwerp

Toetsing milieu-effectrapporten
stortplaats regio Arnhem

uw brief

21 maart 1989

ons kenmerk

U472-89/K1/Ae/177-142
utrecht,

29 mei 1989

Met bovenvermelde brief stelde het College van Gedeputeerde Staten de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over de milieu-effectrapporten (MER'en) inzake een stortplaats voor de regio Arnhem.

Hierbij bied ik U het advies aan van de Commissie overeenkomstig artikel 41 z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). De MER'en zijn getoetst aan de op 1 november 1988 door U vastgestelde richtlijnen voor de inhoud van de MER'en en aan de wettelijke vereisten op grond van de Wabm.

Voor de inhoud van het toetsingsadvies verwijs ik korthedshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste aandachtspunten uit het advies zijn bijeengebracht. Ik vraag Uw bijzondere aandacht voor het volgende:

De door de Commissie uitgevoerde toetsing heeft betrekking op drie MER'en, verbonden aan drie afzonderlijke projecten. De initiatiefnemers beschrijven, elk voor zich, de door hen voorgenomen activiteiten, de prognoses waar ze van uitgaan en de locatie die zij op het oog hebben.

Naast de diverse alternatieven ten aanzien van de aspecten bewerking, inrichting en beheer zijn er in feite dus ook drie locatie-alternatieven.

Een vergelijkende beschrijving van de locatie-alternatieven is in de drie MER'en niet opgenomen. Per brief van 18 april 1989 hebben Gedeputeerde Staten de Commissie een vergelijkend onderzoek toegezonden, zulks als hulpmiddel bij het bestuderen en vergelijken van de diverse MER'en.

kenmerk : 177-142

vervolgblad: 1

De Commissie heeft de drie locaties met betrekking tot hun gevolgen voor het milieu afzonderlijk in beschouwing genomen, in relatie tot de activiteiten die door de verschillende initiatiefnemers zijn beschreven. In haar advies heeft de Commissie derhalve geen onderlinge vergelijking van de milieu-aspecten van de locaties gemaakt.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming over de onderhavige initiatieven.

ir. K.H. Veldhuis,

Voorzitter,
werkgroep m.e.r.
Stortplaats regio Arnhem.

TOETSINGSADVIES OVER HET
MILIEU-EFFECTRAPPORT STORTPLAATS REGIO ARNHEM

Advies op grond van artikel 41 n, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming over de mogelijke realisatie van een stortplaats in de regio Arnhem.

Uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze

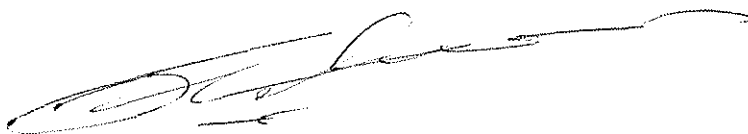
de werkgroep m.e.r. Stortplaats regio Arnhem,

de secretaris,

drs. R.L.J.M. Klerks

de voorzitter,

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 29 mei 1989

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
1 INLEIDING	1
2 SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
3 VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	5
4 PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
5 DE VOorgenomen ACTIVITEIT EN DE IN BESCHOUWING GENOMEN ALTERNATIEVEN	6
5.1 Voorgenomen activiteit	6
5.2 Alternatieven	7
5.2.1 Nul-alternatief	7
5.2.2 Het meest milieu-vriendelijk alternatief	7
6 TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	8
7 BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN DAARVAN	8
8 BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	8
9 VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	11
10 OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	11
11 SAMENVATTING VAN HET MER	11

BIJLAGEN

- 1 Brief van de Provincie Gelderland (kenmerk MW89.6176-MW2118)) d.d. 21 maart 1989, waarmee de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen
- 2 Openbare bekendmaking in de Staatscourant nr. 65 van 4 april 1989
- 3 Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage, die het advies opstelde
- 4 Lijst van inspraakreacties

In het tweede afvalstoffenplan van de provincie Gelderland voor de periode 1987-1991 (PAP-II) wordt vermeld dat vóór 1990 een vervangende, regionale stortplaats (Velperbroek, ook wel genoemd IJsseloord te Arnhem of een andere door het samenwerkingsverband aan te geven locatie) beschikbaar zal moeten zijn voor het Samenwerkingsgebied Regio Arnhem ten behoeve van de verwijdering van niet te hergebruiken, niet-verbrandbare en niet te hergebruiken residu van de afvalverbrandingsinstallatie te Duiven.

Voor de aanleg van een regionale stortplaats zal een vergunning moeten worden verleend op grond van de Afvalstoffenwet (AW).

De volgende initiatiefnemers hebben bij het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland een vergunningaanvraag ingediend met het daarbij behorende milieu-effectrapport (MER) voor de volgende activiteiten op de hieronder genoemde locaties:

- * Putman Afvalverwerking B.V. voor het oprichten of in werking hebben van een inrichting voor het op de bodem brengen van niet te hergebruiken, niet-verbrandbare bedrijfsafvalstoffen en bouw- en sloopafval en niet te hergebruiken afvalverbrandingsresidu alsmede voor het oprichten of in werking hebben van een scheidings- en bewerkingsinstallatie voor bouw- en sloopafval op de locatie Nieuwgraaf te Duiven;
- * Het college van Burgemeester en Wethouders van Arnhem en Spitman Milieu B.V. voor een verwerkingsterrein voor niet verbrandbaar afval alsmede de tijdelijke fysische narijping van slib afkomstig uit de Malburgerhaven en havens van derden (na procesmatige verwerking van dit slib) op de locatie Koningspleij-Noord te Arnhem. Tevens is een aanvraag voor een AW-vergunning ingediend door Bruil Arnhem B.V. voor het oprichten of in werking hebben van een inrichting voor de procesmatige reiniging van verontreinigde grond, inclusief bufferopslag op dezelfde locatie;
- * Het bestuur van het Samenwerkingsverband Regio Arnhem voor het oprichten of in werking hebben van een inrichting voor het op of in de bodem brengen van niet te hergebruiken, niet verbrandbaar bedrijfsafval en bouw- en sloopafval en niet te hergebruiken afvalverbrandingsresidu op de locatie Zweekhorst te Zevenaar.

Ten behoeve van de vergunningverlening wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd en is een drietal milieu-effectrapporten (MER'en) opgesteld. Van de genoemde initiatieven kan er slechts één leiden tot een vergunning voor een nieuwe stortplaats in de regio Arnhem. Bevoegd gezag in deze procedure zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben op 6 april 1989 de MER'en bekendgemaakt (bijlage 2). De inspraakperiode liep van 6 april tot en met 8 mei 1989, terwijl op 24 en 25 april openbare zittingen plaatsvonden.

Per brief van 21 maart 1989 (bijlage 1) hebben Gedeputeerde Staten de Commissie voor de milieu-effectrapportage verzocht conform artikel 41z, lid 1 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), advies uit te brengen over de MER'en. Per brief van 18 april 1989 hebben Gedeputeerde Staten een vergelijkend onderzoek aan de Commissie voor de m.e.r. toegezonden. De Commissie voor de m.e.r. heeft dit onderzoek bij het opstellen van haar advies als achtergrondinformatie gebruikt. Per brief van 28 april 1989 heeft de Commissie voor de m.e.r., via Gedeputeerde Staten, door de initiatiefnemers op verzoek van Gedeputeerde Staten opgestelde, aanvullende informatie ontvangen. De Commissie voor de m.e.r. heeft deze informatie bij haar advisering betrokken.

De Commissie voor de m.e.r. dient een oordeel over de MER'en te geven, waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- de richtlijnen voor de inhoud van de MER'en, welke werden vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 1 november 1988 op grond van artikel 41o, lid 1 van de Wabm;
- het gestelde in artikel 41j van de Wabm;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat ex artikel 41w, tweede lid van de Wabm.

De Commissie voor de m.e.r. heeft hiertoe één toetsingsadvies uitgebracht. Het voorliggende toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. (bijlage 3), die, onder voorzitterschap van ir. K.H. Veldhuis, het advies voor richtlijnen voor de inhoud van het MER op 24 mei 1988 heeft uitgebracht aan Gedeputeerde Staten. Op 5 oktober 1988 bracht de Commissie voor de m.e.r. een aanvulling op haar advies uit naar aanleiding van de aanmelding van het initiatief van het Samenwerkingsverband Regio Arnhem.

De werkgroep vertegenwoordigt in deze de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies aangeduid met "de Commissie". Op 23 mei 1989 werd met het bevoegd gezag van gedachten gewisseld naar aanleiding van een concept-toetsingsadvies.

In overeenstemming met het gestelde in artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de via Gedeputeerde Staten van Gelderland ontvangen opmerkingen en adviezen die schriftelijk werden ingebracht, in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties (zie bijlage 4) betrekking hebben op milieu-aspecten van de activiteit, werden zij in dit toetsingsadvies verwerkt.

2 SAMENVATTING VAN HET ADVIES

De ten behoeve van de vergunningverlening voor een stortplaats in de regio Arnhem opgestelde milieu-effectrapporten (MER'en) zijn, naar het oordeel van de Commissie, begrijpelijk geschreven.

De Commissie mist bij de beschrijving van de probleemstelling in de rapporten een duidelijke milieuhygiënische strategie voor de lange termijn (inclusief de periode ná de vergunningstermijn). In dit verband wijst de Commissie op de beperkte ruimtelijke mogelijkheden op de locatie Koningspleij-Noord.

In de drie MER'en worden sterk uiteenlopende prognoses over aard en omvang van het te storten afvalaanbod gepresenteerd. Uit lezing van de verschillende rapporten wordt niet duidelijk waar deze verschillen uit voort komen. Met name in de Koningspleij kan een eventueel te krappe prognose problemen opleveren.

De Commissie is van mening dat, met uitzondering van het MER Zweekhorst onvoldoende wordt aangegeven welke milieucriteria voor de keuze van de locatie(s) zijn gebruikt.

Ten aanzien van de voorgenomen activiteit constateert de Commissie dat een uniforme beschrijving, zoals in de richtlijnen ten behoeve van de vergelijkbaarheid is gevraagd, niet geheel tot stand is gekomen.

De rapporten motiveren naar het oordeel van de Commissie in het algemeen voldoende de keuze van de alternatieven binnen de verschillende locaties.

Het nul-alternatief is in geen van de rapporten diepgaand uitgewerkt. Aangezien bij geen van de drie locaties zonder meer vaststaat dat de stortplaats per 1 januari 1990 operationeel kan zijn mist de Commissie in de MER'en een beschouwing over eventuele uitwijkmogelijkheden.

Ten aanzien van de te nemen en eerder genomen besluiten merkt de Commissie op dat het wenselijk ware geweest indien in het MER Koningspleij-Noord was aangegeven wat het voorgenomen landelijke grondreinigingsbeleid voor consequenties kan hebben voor de onderhavige activiteit.

De MER'en geven een bevredigende beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling daarvan.

De Commissie is van mening dat de rapporten voldoende en juiste gegevens bevatten over de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. Ten aanzien van het aspect bodem en grondwater plaatst de Commissie een aantal kanttekeningen bij de beschrijvingen in de MER'en, vooral ook ten aanzien van de beschrijving in het MER Koningspleij-Noord van de verspreiding van verontreinigd grondwater in geval van een falende bodemafdichting.

Bij de beschrijving van de leemten in kennis en informatie wordt in alle drie de MER'en onzekerheid geconstateerd ten aanzien van de levensduur van bepaalde technologische voorzieningen.

De MER'en geven onvoldoende informatie over de kans op immobilisatie van gemakkelijk uitlogbare ongewenste stoffen, onder meer door duurzame beïnvloeding van de pH.

3 VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

De MER'en behandelen de onderwerpen die volgens de wet en de vastgestelde richtlijnen moeten worden behandeld. De MER'en zijn, naar het oordeel van de Commissie, begrijpelijk geschreven. De samenvatting van de rapporten geeft een goede omschrijving van de voorgenomen activiteiten.

In het MER Nieuwgraaf zijn de alternatieven tamelijk verspreid behandeld, hetgeen de overzichtelijkheid niet ten goede komt.

4 PROBLEEMSTELLING EN DOEL

De Commissie mist bij de beschrijving van de probleemstelling in de rapporten een duidelijke milieuhygiënische strategie voor de lange termijn. Gezien de praktische eindigheid van de milieu-beschermende voorzieningen, vooral naar bodem en grond-/oppervlaktewater, valt voorkeur te geven aan een maximale ruimtebenutting op een zo klein mogelijk grondvlak. Afgezien van verschillen in prognoses van de hoeveelheden in de stortvoorziening te verwerken afvalstoffen is de gemiddelde storthoogte voor de locaties Koningspleij-Noord, Nieuwgraaf en Zweekhorst 5,5 respectievelijk 7 en 6,25 m en kan Koningspleij-Noord niet, Nieuwgraaf ca. 50% en Zweekhorst vermoedelijk ruimer worden uitgebreid na de eerste vergunningperiode, indien de betreffende locatie wordt gekozen. Voor beperking van bodemgebruik zou voorkeur kunnen worden gegeven aan die locatie welke het meest kan worden opgehoogd en uitgebreid in opvolgende vergunningtermijnen. De stortlocatie Koningspleij-Noord is overigens ca. 20% kleiner van omvang dan de andere twee locaties. Keuze van Koningspleij-Noord zal - afgezien van de onderbrenging van een scheidingsinstallatie, verwerking en berging van havenslib en verontreinigde grond - eerder tot toename van het aantal puntlasten voor bodem- en grondwaterverontreiniging leiden dan de andere, aangezien eerder tot inrichting van een nieuwe stortplaats zal moeten worden overgegaan.

Voor een goede vergelijking van de drie MER'en ware het gewenst geweest wanneer de prognoses over aard en omvang van het te storten afvalaanbod een grotere overeenkomst hadden vertoond. De hoeveelheden te verwerken afval lopen voor de drie locaties, bij de meest realistische prognoses, sterk uiteen. Het is de Commissie uit lezing van de verschillende rapporten niet duidelijk geworden waar deze verschillen uit voort komen. Wat betreft de locatie Koningspleij-Noord valt op dat de prognose van de hoeveelheid te storten materiaal relatief laag is. De Commissie merkt op dat juist in de Koningspleij een eventueel krappe prognose problemen kan opleveren. Het terrein ligt ingeklemd. Als de prognoses van de andere initiatiefnemers meer reëel blijken te zijn, heeft dat grote consequenties voor de locatie Koningspleij-Noord: òfwel het terrein biedt slechts soelaas voor 5 à 7 jaar (in plaats van de vermelde 11 à 13) òfwel de storthoogte moet aanzienlijk vergroot worden.

In de door het bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen voor de opstelling van de MER'en is vermeld dat de milieucriteria dienen te worden aangegeven welke voor de keuze van de locatie(s) zijn gebruikt. In het MER Koningspleij-Noord is slechts sprake van verwijzing naar een vergelijkende studie van de gemeente Arnhem tussen "IJsseloord" en "Koningspleij-Noord" en wordt slechts het zettingsprobleem op de locatie IJsseloord (als milieucriterium) gemeld. In het MER Zweekhorst is op overzichtelijke wijze de gevolgde locatiekeuze-methodiek gepresenteerd. In het MER Nieuwgraaf daarentegen wordt die procedure echter als verouderd aangemerkt, zonder dat daarbij een recenter onderzoek wordt aangehaald.

5 DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE IN BESCHOUWING GENOMEN ALTERNATIEVEN

Algemeen

De MER'en geven over het algemeen een duidelijk overzicht van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. Naast de al eerder geconstateerde verschillen ten aanzien van de prognoses voor de hoeveelheden te verwerken afvalstoffen, verschillen ook de voorgenomen activiteiten per locatie. Een uniforme beschrijving van de voorgenomen activiteit, zoals in de richtlijnen is gevraagd, is niet geheel tot stand gekomen.

5.1 Voorgenomen activiteit

De in de richtlijnen gestelde vragen ten behoeve van de beschrijving van de voorgenomen activiteit zijn in het algemeen goed en duidelijk beantwoord.

Ten aanzien van de beschrijving van de voorgenomen activiteit wil de Commissie de volgende aandachtspunten en opmerkingen naar voren brengen:

- het MER Zweekhorst geeft niet aan op welke wijze kan worden bijgedragen aan vermindering van de hoeveelheden te storten bouw- en sloopafval, bijv. door opname in de inrichting van een (wellicht elders vrijkomende) scheidingsinstallatie (en breker). De Commissie acht zulk een inpassing in beginsel mogelijk en wenselijk.
- het MER Koningspleij-Noord maakt niet duidelijk of verwerking van havenslib en/of van verontreinigde grond, met of zonder definitieve berging van het residu daarvan en exclusief de functie van regionale stortplaats voor overig afval, financieel haalbaar en wenselijk kan zijn. Voorts kan de vraag gesteld worden of het voornemen met betrekking tot verwerking van havenslib en/of verontreinigde grond past binnen het landelijk zich ontwikkelende beleid ten aanzien van tijdelijke opslagplaatsen (TOP'en) van verontreinigde grond en grondreiniging.

Het voor het behoud van de immobiliteit van arseenverbindingen noodzakelijke aerobe opslagmilieu kan, naar het oordeel van de Commissie bij verdergaande afvalverwijderingsintegratie ter plaatse belemmerd worden.

- de Commissie wijst op een tegenstrijdigheid in de hoofdtekst van het MER Nieuwgraaf en de samenvatting ten aanzien van de opbouw van de bovenafdichting. In de samenvatting wordt vermeld dat de eindafdekking wordt opgebouwd door de waterondoorlatende laag op een drainerende laag aan te brengen. In de hoofdtekst wordt een omgekeerde volgorde aangehouden.

5.2 Alternatieven

De rapporten motiveren naar het oordeel van de Commissie in het algemeen voldoende de keuze van de alternatieven binnen de verschillende locaties.

Vooraf in het MER Zweekhorst zijn de verschillen tussen de alternatieven erg klein.

Het is de Commissie niet duidelijk waarom in het MER Koningspleij-Noord (voor)zuivering van percolatiewater ter plaatse niet als alternatief in beschouwing wordt genomen.

5.2.1 Nul-alternatief

Het alternatief waarbij geen nieuwe stortplaats wordt gerealiseerd, het zogenaamde nulalternatief, vormt gezien de voorafgaande besluitvorming, geen reëel alternatief en is als zodanig dan ook niet behandeld in de MER'en. Bij geen van de drie locaties staat echter zonder meer vast dat de stortplaats per 1 januari 1990 operationeel kan zijn. Het is dan ook een gemis dat in geen der MER'en het nulalternatief voldoende breed en gedetailleerd is gezien. Met name is niet aangegeven welke (tijdelijke) uitwijkmogelijkheden er zijn in verband met het tijdsprobleem.

Als in dit verband zou worden gekozen voor het voortzetten van het storten op de huidige stortplaats (Westervoort), dient verzekerd te zijn dat ook daar de relevante IBC (Isoleren, Beheersen en Controleren)-criteria zorgvuldig worden gehanteerd.

5.2.2 Het meest milieu-vriendelijk alternatief

Ten aanzien van het MER Nieuwgraaf rijst de vraag waarom het meest milieu-vriendelijke alternatief niet als voorkeursalternatief is gekozen. Een goede motivering hiervoor ontbreekt in het MER.

Gezien de complexe hydrologische situatie ter plaatse van de Koningspleij ware het wellicht zinvol geweest een alternatief met een betonnen onderbouw als meest milieu-vriendelijke variant in beschouwing te nemen.

6 TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

In verband met de voorgenomen reiniging van verontreinigde grond op de locatie Koningspleij-Noord zou het wenselijk zijn als in het MER zou zijn aangegeven wat het voorgenomen provinciale en landelijke beleid ten aanzien van bodemsaneringsgrond voor consequenties voor de onderhavige activiteit kan hebben.

7 BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN DAARVAN

De abiotische elementen grondwater, bodem en oppervlaktewater worden in het algemeen goed behandeld.

De MER'en bevatten voldoende gegevens ten aanzien van de biotische elementen flora, vegetatie, fauna en ontwikkelingspotenties.

8 BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

De Commissie is van mening dat de rapporten, met uitzondering van het aspect bodem en grondwater, voldoende en juiste gegevens bevatten over de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven.

Ten aanzien van het aspect bodem en grondwater merkt de Commissie op dat in de rapporten geen rekening is gehouden met de mogelijkheid dat de kleilaag onder de onderafdichting, afhankelijk van de samenstelling van het afvalpakket, anaeroob is. Bekend is dat in een anaeroob milieu sommige metalen mobiel zijn. Met de conclusie dat alle zware metalen vanwege de adsorptie in de kleilaag het eerste watervoerende pakket in geval van lekkend folie niet zullen bereiken, kan de Commissie zich niet verenigen.

De MER'en - en in het bijzonder het MER Koningspleij-Noord - geven onvoldoende aan welke voorzieningen worden getroffen ter voorkoming van uitloging en verspreiding van verontreinigende stoffen uit de afvalberging via infiltratie van hemel-, grond- of kwelwater. Met name vraagt de Commissie hierbij aandacht voor de periode na de exploitatiefase van de afvalberging.

Het hanteren van lozingsnormen voor met grond- of hemelwater verdund percolaat doet onvoldoende recht aan het principe dat milieuvervuiling het beste kan worden geweerd door een doelmatige scheiding aan de bron. In de MER'en wordt voorbij gegaan aan de vraag of door voorzuivering in de inrichting van het af te voeren percolaat minder aan verspreiding van vervuilende stoffen in het milieu wordt bijgedragen.

Bij de afzonderlijke rapporten plaatst de Commissie de volgende kanttekeningen:

MER Koningspleij-Noord

De verspreiding van verontreinigd grondwater in geval van een falende bodemafdichting heeft in de aanvulling bij het MER een ruime aandacht gekregen. Uit die informatie blijkt dat de mogelijke omvang van de verspreiding vermoedelijk beperkt blijft tot het eerste watervoerende pakket en de directe omgeving van Rijn en IJssel. Verder blijkt dat, in geval de ENKA-grondwaterwinning in de toekomst zou worden stopgezet, de Koningspleij komt te liggen in het gebied van waaruit Immerloo water betreft. Er wordt geconcludeerd, dat in die situatie toch geen infiltratie van verontreinigd water ter plaatse zal optreden van het eerste naar het tweede watervoerende pakket.

Hoewel de Commissie zich in hoofdlijnen kan verenigen met de conclusies moeten hierbij toch enige kanttekeningen worden geplaatst:

- De inschatting van de kwaliteit van het percolatiewater lijkt aan de optimistische kant. In de vergelijkende studie van de drie MER'en wordt terecht opgemerkt dat die inschatting is gebaseerd op de infiltratie in een stort zonder bovenafdichting. Na het aanbrengen van de bovenafdichting percoleert minder water maar wel met een hogere concentratie aan verontreiniging dan ingeschat.
- In de vergelijkende studie wordt eveneens terecht opgemerkt dat, omdat het chloridegehalte in het percolaat hoger zal zijn dan aangenomen, ook bij de locatie Koningspleij-Noord dichtheidsstroming naar verwachting een belangrijke rol zal spelen in het verticale stoffentransport.
- In geval van een dichtheidsstroom zakt het water vrij snel naar de bodem van het eerste watervoerende pakket. Dit naar beneden gerichte transport zal bij een dichtheidsstroom van enige betekenis ook plaats vinden ongeacht de sterkte van een eventuele kwelsituatie.
- In hoeverre het tweede watervoerende pakket in dat geval verontreinigd zal raken hangt af van de doorlatendheid van de tweede scheidende laag. Die doorlatendheid is inderdaad gering, zij het meer dan in de aanvullende studie MER-Koningspleij-Noord wordt berekend op blz. 23 in tabel 5. Die berekening is namelijk gebaseerd op een weerstand C-waarde van 1000 in plaats van op de meer waarschijnlijke 600 zoals aangegeven in het bijlage-rapport op blz. B5.2.1.1.
- Bij berekeningen van transportsnelheden in kleilagen wordt in de technische literatuur nog veelal aangenomen dat klei een medium is met uniforme eigenschappen. Uit meer recente literatuur blijkt echter dat watertransport in zware klei allerminst ruimtelijk gelijkmatig verloopt maar lokaal plaatsvindt langs zogenaamde voorkeursbanen. Het gevolg is dat doorslag van verontreiniging door een kleilaag aanzienlijk sneller plaatsvindt dan uit de in het MER gebruikte berekeningsmethode volgt.

- Ook wanneer er geen dichtheidsstroom van enige betekenis optreedt is er, zoals in de aanvullende studie MER Koningspleij-Noord terecht wordt gesteld, bij de huidige waterwinningen van ENKA en Immerloo door de vermoedelijke infiltratie kans op verontreiniging van het tweede watervoerende pakket. De opvatting verkondigd in de aanvullende studie dat die kans na het stopzetten van de ENKA winning niet meer aanwezig is door de afwisseling tussen infiltratie en kwel wordt niet door de Commissie gedeeld. De achterliggende gedachte bij die verkondigde opvatting is namelijk dat hetzelfde water dat infiltreert ook weer omhoogkwelt. Die gedachtengang is niet geheel terecht.
- In de tekst van de aanvullende studie op blz. 19 wordt gesproken over een verblijftijd van het water in het tweede watervoerende pakket tussen Koningspleij en de winning Immerloo van ca 50 jaar, terwijl uit de daarbij genoemde berekening 4 een verblijftijd van hooguit 35 jaar wordt gevonden.

Het lijkt de Commissie raadzaam om te berekenen of de controledrains onder de bodemafdichting in geval van een lekkend folie in staat zijn het verontreinigd percolatiewater in voldoende mate af te vangen, ook bij de te verwachten hogere dichtheid van dat lekwater ten opzichte van het ontvangende grondwater.

Bovendien blijken de controledrains zo hoog te liggen dat ze regelmatig bij lage rivierstanden droog staan. Er kan dan een vraagteken geplaatst worden bij het functioneren van de drains in het geval van een lekkende bodemafdichting.

Opgemerkt kan worden dat in het MER Koningspleij-Noord in tegenstelling tot beide andere MER'en geen voorzuivering van percolatiewater overwogen wordt. De kwaliteit van het percolatiewater zou zodanig zijn dat zonder problemen op het riool geloosd kan worden. Dit wordt mede veroorzaakt door de verdunning vanwege het ontbreken van een bovenafdichting tijdens de exploitatiefase.

Ten aanzien van het aspect landschap is de Commissie van mening dat het visueel-ruimtelijke effect van een heuvel in de uiterwaarden in het MER Koningspleij-Noord onvoldoende is behandeld.

Tot slot constateert de Commissie, ten aanzien van de beschrijving van de effecten op het biotisch milieu, dat bij de locatie Koningspleij-Noord karakteristieke stroomdalvegetatie (onvergraven uiterwaarden) verloren gaat, die niet gemakkelijk kan worden gecompenseerd.

MER Zweekhorst

De stroomsnelheid van het grondwater in het eerste watervoerende pakket is betrekkelijk groot hetgeen een gunstige factor is vanwege de grote verdunning van eventueel lekkend percolaat. Anderzijds wordt in dat geval echter een betrekkelijk groot grondwatergebied, zij het in lichte mate, verontreinigd.

MER Nieuwgraaf

De grondwaterverontreiniging van eventueel lekkend percolaat verdwijnt hier voor een niet onaanzienlijk deel met de grondwaterbeweging in de Wijde Wetering. Het effect ervan op het ontvangende oppervlaktewater wordt niet behandeld.

9 VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

De vergelijking van de te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven is naar het oordeel van de Commissie voor de drie MER'en afzonderlijk voldoende breed van opzet. De vergelijking maakt voldoende duidelijk wat de verschillen in gevolgen zijn.

10 OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Voor alle drie de MER'en geldt dat er onzekerheid wordt geconstateerd ten aanzien van de levensduur van bepaalde technologische voorzieningen (drainage, bodemafdichting/folie).

De MER'en geven onvoldoende informatie over de kans op immobilisatie van gemakkelijk uitlogbare ongewenste stoffen, onder meer door duurzame beïnvloeding van de pH.

11 SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting van de rapporten geeft een evenwichtig en correct beeld van de hoofdtekst.

Bijlagen
bij het Toetsingsadvies MER
stortplaats regio Arnhem

(bijlage 1 t/m 4)

VERZOEK OM ADVIES

PROVINCIE GELDERLAND

De Commissie voor effectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT	 Commissie voor de milieu-effectrapportage		Postbus 9090 6800 GX Arnhem
	de Milieu-	ingekomen: 23 MEI 1989	telefoon (085) 599111
	Nr.:	629-09 KLP/Pro/Sc	fax 45569 pbglid nl
	Dossier:	177-108	

21 maart 1988 - nr. MW89.6176-MW2118

Geheve bij beantwoording
datum en kenmerk van
deze brief aan te halen.Milieu-effectrapporten
stortplaats regio Arnhem

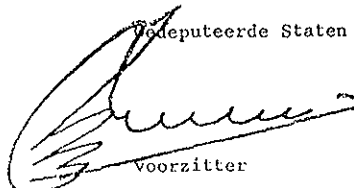
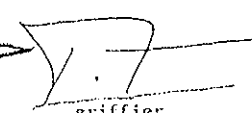
In vervolg op onze brief van 14 februari 1989 delen wij u mede, dat de betreffende aanvragen om een Afvalstoffenwetvergunning en de daarbij behorende MER-en voor het oprichten van een nieuwe regionale stortplaats in de regio Arnhem met ingang van 6 april aanstaande gedurende een maand tot en met 8 mei 1989 voor een ieder ter inzage liggen met de mogelijkheid hiertegen bezwaar te maken dan wel hierover advies uit te brengen.

Een exemplaar van de bekendmaking treft u bijgaand aan.

Ingevolge het bepaalde in artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bestaat voor uw commissie de mogelijkheid tot uiterlijk een maand na het einde van de hierboven genoemde termijn (voor 9 juni 1989) advies uit te brengen over de ingediende milieu-effectrapporten.

Voor nader informatie kunt u contact opnemen met de MER-coördinator mw. drs. C. Dibbits, werkzaam bij de dienst Milieu en Water van de provincie Gelderland, telefoon 085 - 598688.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

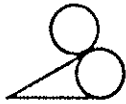

 voorzitter griffier

bijlage

coll. R
code: bd/kp/8946B/2

verzonden 23 MEI 1989

post giro rekening 069762
ABN Arnhem, rek nr 535026463
ING 's Gravenhage, rek nr 285910124HUIS DER PROVINCIE
Markt 11
stadsluis lijn 6

PROVINCIE GELDERLAND

Inspraak op ingediende aanvragen om een afvalstoffenwetvergunning en daarbij behorende milieu-effectrapporten ten behoeve van een nieuwe regionale stortplaats in het Samenwerkingsgebied Regio Arnhem.

De volgende initiatiefnemers hebben bij ons college aanvragen om een Afvalstoffenwetvergunning en daarbij behorende milieu-effectrapporten (MER-en) ingediend voor de volgende activiteiten op hieronder genoemde locaties:

Putman Afvalverwerking B.V. voor het oprichten of in werking hebben van een inrichting voor het op de bodem brengen van niet te hergebruiken, niet verbrandbare bedrijfsafvalstoffen en bouw- en sloopafval en niet te hergebruiken afvalverbrandingsresidu alsmede voor het oprichten of in werking hebben van een scheidings- en bewerkingsinstallatie voor bouw- en sloopafval op de locatie Nieuwgraaf te Duiven;

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem en Spitman Milieu B.V. voor een verwerkingsterrein voor niet verbrandbaar afval alsmede de tijdelijke fysische narijping van slib afkomstig uit de Malburgerhaven en havens van derden (na procesmatige verwerking van dit slib) op de locatie De Koningspleij te Arnhem. Tevens is een aanvraag om een Afvalstoffenwetvergunning ingediend door Bruil Arnhem B.V. voor het oprichten of in werking hebben van een inrichting voor de procesmatige reiniging van verontreinigde grond, inclusief bufferopslag op dezelfde locatie;

Het bestuur van het Samenwerkingsverband Regio Arnhem voor het oprichten of in werking hebben van een inrichting voor het op of in de bodem brengen van niet te hergebruiken, niet verbrandbaar bedrijfsafval en bouw- en sloopafval en niet te hergebruiken afvalverbrandingsresidu op de locatie De Zweckhorst te Zevenaar.

Voor de beslissing om de vergunningen al dan niet te verlenen moet volgens de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld.

In dit MER moeten zowel de gevolgen van een nieuwe stortplaats alsook van mogelijke alternatieven worden beschreven. Het rapport is bedoeld om alle positieve en negatieve effecten in beeld te brengen, zodat daarmee bij de beslissing over de vergunning(en) rekening kan worden gehouden.

Van de genoemde initiatieven kan er slechts een leiden tot een vergunning voor een nieuwe regionale stortplaats in de regio Arnhem. De verschillende initiatiefnemers hebben ieder afzonderlijk een milieu-effectrapport en een aanvraag om een Afvalstoffenwetvergunning ingediend.

Daar Gedeputeerde Staten hun beslissing met betrekking tot het al dan niet verlenen van een Afvalstoffenwetvergunning mede willen baseren op de informatie uit de milieu-effectrapporten, loopt de vergunningprocedure voor de drie locaties gelijk op.

Inspraak

Van 6 april tot en met 8 mei 1989 liggen voor een ieder ter inzage de ingediende aanvragen om een Afvalstoffenwetvergunning, de daarbij behorende MER-en, de uitgebrachte richtlijnen en de daarover uitgebrachte adviezen en opmerkingen, alsmede alle andere op de aanvragen betrekking hebbende stukken.

U kunt die stukken inzien:

bij de provinciale dienst Milieu en Water, Markt 9 te Arnhem van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Voor inzage in de stukken in en buiten werkuren dient u een afspraak te maken met een van de hierna genoemde personen;

voor wat betreft de locatie Zweckhorst in het gemeentehuis van Zevenaar op werkdagen van 8.30 tot 12.30 uur en tevens elke woensdagavond van 16.30 tot 19.30 uur;

voor wat betreft de locatie Nieuwgraaf in het gemeentehuis van Duiven, Rijksweg 51 te Duiven op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en elke donderdagavond van 19.00 tot 22.00 uur in het cultureel centrum Onderling Genoegen; voor wat betreft de locatie Koningspleij bij de dienst Bouwtoezicht en Woningvoorziening van de gemeente Arnhem, afdeling Milieuhygiëne, Broekstraat 18 te Arnhem op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en elke donderdagavond van 19.00 tot 22.00 uur in het stadhuis, Koningstraat 38 te Arnhem.

Een exemplaar van een of meer MER-en kunt u tegen betaling verkrijgen bij de desbetreffende initiatiefnemer.

Indienen van reacties

Het is mogelijk reacties in te dienen c.q. bezwaar te maken tegen de inge-

diende MER-en en de vergunning-aanvragen. U dient daarbij de reden(en) van uw bezwaar kenbaar te maken. Opmerkingen over het MER kunnen ingevolge artikel 41w, tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne slechts betrekking hebben op het, mede gelet op de overeenkomstig artikel 41o gegeven richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport, niet voldoen van het rapport aan de bij of krachtens de artikelen 41j en 41k van die wet gestelde regels dan wel op onjuistheden die het rapport bevat. Schriftelijke bezwaren met betrekking tot de aanvragen en schriftelijke opmerkingen met betrekking tot de MER-en kunnen worden ingediend tot en met 8 mei aanstaande bij Gedeputeerde

Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. U kunt daarbij verzoeken uw naam, adres en andere persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Bij het indienen van bezwaren verzoeken wij u duidelijk te vermelden op welke locatie(s) deze betrekking hebben. Daarvoor dienen de volgende nummers te worden vermeld rechtsboven op de eerste pagina van uw brief:
locatie Nieuwgraaf te Duiven nr. MW89.6176;
locatie Zweckhorst te Zevenaar nr. MW89.6427;
locatie Koningspleij te Arnhem nr. MW89.6435.

Mondelinge bezwaren tegen de aanvragen en mondelinge opmerkingen over de MER-en kunnen worden gemaakt tijdens de openbare zittingen die zullen plaatsvinden.

Voor de locatie Koningspleij op maandag 24 april 1989, om 10.00 uur in zaal 3.17 van het provinciaal kantoor-gebouw Rijnstate, Markt 9 te Arnhem;
Voor de locatie Nieuwgraaf op dinsdag 25 april 1989, om 10.30 uur in zaal 1 van het cultureel centrum Onderling Genoegen te Duiven;
Voor de locatie Zweckhorst op dinsdag 25 april 1989, om 14.00 uur in zaal Buitenlust, Doesburgseweg 2 te Zevenaar.

Tijdens die zittingen kunnen aanwezigen met elkaar van gedachten wisselen over de ingediende aanvragen en de MER-en.

Zij die bezwaar hebben gemaakt tegen de aanvraag en ieder ander die aantoonbaar daartoe redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest, kunnen ook bezwaar maken tegen de ontwerp-beschikking.

Nadere informatie

Indien u behoefte heeft aan meer informatie over genoemde aanvragen of MER-en kunt u zich wenden tot de heren J. Wiggers, telefoon 085 - 59 87 11 of L. van Moorsel, telefoon 085 - 59 87 22 of tot mevrouw C. Dibbits, telefoon 085 - 59 86 88 van onze dienst Milieu en Water.

Gedeputeerde Staten van Gelderland maken het vorenstaande bekend volgens de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne.

Arnhem, 21 maart 1989.

*Gedeputeerde Staten van Gelderland,
M. de Bruijne, voorzitter.*

P. J. de Loor, griffier.

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE
VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het toetsingsadvies over het milieu-effectrapport stortplaats regio Arnhem heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van ir. K.H. Veldhuis.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- W.A.S. van Meel, wonende te Zwolle
- ing. J.A. Mertens, wonende te Tilburg
- ir. J.H.G. Verhagen, wonende te Wageningen

Drs. R.L.J.M. Klerks treedt op als secretaris van de werkgroep.

BIJLAGE 4

INSPRAAKREACTIES

nr.	datum	Persoon of instantie	Datum van ontvangst Cie. m.e.r.
-----	-------	----------------------	---------------------------------------

Algemeen

1.	030589	Directeur Landbouw, Natuur en Openlucht- recreatie, Arnhem	160589
2.	060589	Zuiveringsschap Oostelijk Gelderland, Doetinchem	160589

Locatie Zweekhorst

1.	030589	Gemeente Wehl, Wehl	160589
2.	030589	Socialistische Partij, Arnhem	160589
3.	010589	Gelderse Milieufederatie, Arnhem	160589
4.	280489	Gelderse Milieufederatie, Arnhem	160589
5.	080589	Stichting Grondzaken en Bemiddeling, Arnhem	160589
6.	080589	H.T. Visser en A.C. Visser van Hal, Zevenaar	160589
7.	080589	E. Barends, Zevenaar	160589
8.	050589	H.G. Folmer, Didam	160589
9.	050589	A. Lueb H. Schennink A. Schennink J. Geurts J. Jansen J. Heijneman, Zevenaar	160589
10.	030589	J.D. Alderkamp J.E. Alderkamp-Hammink E.J.F. Alderkamp, Zevenaar	160589
11.	050589	J.D. Alderkamp J.E. Alderkamp-Hammink E.J.F. Alderkamp, Zevenaar	160589
12.	060589	anoniem	160589
13.	060589	H.G.C. Schennink, Zevenaar	160589
14.	070589	ing. A. Schennink, Zevenaar	160589
15.	050589	Werkgroep leefklimaat Zevenaar, Zevenaar	160589
16.	050589	Werkgroep leefklimaat Zevenaar, Zevenaar	160589
17.	050589	Putman Afvalverwerking B.V., Arnhem	160589
18.	040589	R. Arendtse, Westervoort	160589
19.	020589	Afvalverwerkings- en Exploitatie Maat- schappij, Arnhem	160589
20.	030589	Gemeente Didam, Didam	160589

21.	020589	J.E.M. Weijkamp, Drempt	160589
22.	030589	J.G.M. Heijneman, Zevenaar	160589

Locatie Nieuwgraaf

1.	050589	J.J.A. Bongers, Duiven	160589
2.	250489	Gemeente Duiven, Duiven	160589
3.	280489	Gelderse Milieufederatie, Arnhem	160589
4.	010589	secretariaat ABTB afd. Duiven, Duiven	160589
5.	030589	Socialistische Partij, Arnhem	160589
6.	050589	Milieugroep Westervoort, Westervoort	160589
7.	020589	Gemeente Westervoort, Westervoort	160589
8.	270489	Gelderse Milieufederatie, Arnhem	160589
9.	050589	Werkgroep Leefklimaat Zevenaar, Zevenaar	160589
10.	050589	M.A. van Rooy, Duiven	160589
11.	050589	Secretariaat Milieuvrienden Duiven, Duiven	160589
12.	080589	Regio Arnhem, Arnhem	160589
13.	060589	anoniem	160589
14.	050589	Werkgroep Leefklimaat Zevenaar, Zevenaar	160589
15.	050589	H. Polman, Duiven	160589
16.	090589	G. Schrijven, Westervoort	160589
17.	020589	Afvalverwerkings- en Exploitatie Maatschappij, Arnhem	160589
18.	040589	J.L. W. van Workum, Duiven	160589
19.	060589	Fam. van Beek, Duiven	160589
20.	030589	R.J.A.M. Loeters, Duiven	160589

Locatie Koningspleij

1.	240489	B.N. Nudeken, Arnhem	160589
2.	300489	anoniem	160589
3.	270489	C.A.E. Montijn M.C. Montijn-Achterhof, Westervoort	160589
4.	280489	A. Norp-de Wilde	160589
5.	280489	J. Bos, Westervoort	160589
6.	010589	Drs. H. Ottenhof, Westervoort	160589
7.	280489	Gelderse Milieufederatie, Arnhem	160589
8.	020589	M.Y.A. Verhoeven, Westervoort	160589
9.	020589	Gelderse Milieufederatie, Arnhem	160589
10.	280489	J.B. Vos, Arnhem	160589
11.	030589	Socialistische Partij, Arnhem	160589
12.	050589	Milieugroep Westervoort, Westervoort	160589
13.	030589	Drs. R.M. Wielema, Westervoort	160589
14.	040589	R. Arentsen, Westervoort	160589
15.	020589	Mw. Drs. J.M. Hoogenboom, Westervoort	160589
16.	030589	A.H. Germekamp, Westervoort	160589
17.	080589	H.P.M. Verheij, Westervoort	160589
18.	070589	G.W.P.G. baron van der Feltz, Westervoort	160589

19.	050589	Stichting Miguel Pro Arnhem, Arnhem	160589
20.	080589	Putman Afvalverwerking B.V., Duiven	160589
21.	080589	De verontruste bewoners van Westervoort	160589
22.	030589	Gemeente Westervoort, Westervoort	160589
23.	080589	G. Christiaanse, S. Jansen, J. Wennekes, K. Bakker, Arnhem	160589
24.	080589	Regio Arnhem, Arnhem	160589
25.	060589	anoniem	160589
26.	060589	Drs. A. Remkes, Westervoort	160589
27.	030589	A.B.M. Klaassen, Westervoort	160589
28.	030589	Gebr. Hermsen B.V., Westervoort	160589
29.	090589	G. Schrijven, Westervoort	160589
30.	020589	A.P. de Weijer, Arnhem	160589